

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Bucuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Samarineanul cel milostiv.

Parabola Samarineanul milostiv e de o actualitate eternă, dar nici odată n'a avut așa de important înțeles ca azi. Conform acestei parabole minunate un călător pogorându-se din Ierusalim în Ierihon a „căzut între tâlhari” cari l-au desbrăcat, l-au rănit și l-au lăsat de jumătate mort pe marginea drumului. Și nici preotul, nici levitul cari au trecut pe acolo nu l-au ajutat, ci a trebuit să vină un Samarinean care i-a pansat ranele lui, — după ce i-a turnat în acele unt de lemn și vin — și ridicându-l pe animalul său l-a dus într'un han și s'a îngrijit de el. Și Isus în parabola aceasta arată legiuitorului că Samarineanul a fost deaproapele nenorocitului, că el s'a purtat față de acesta ca un adevărat frate. Și Isus termină: „Pasă, de fă și tu așisderea!”

Azi societatea întregă se împarte în două grupuri. Grupului întâiu aparțin aceia, cari se servesc de munca, truda, sângele și ideile semenilor lor și îi storc nemilos pe aceia. Aceștia fac apoi criza mondială, scumpesc alimentele, deși pământul rodește îmbelșugat. Aceștia aruncă în mare va-

goane de făină și de cafea, ca să nu ajungă pe piață, nu cumva ieftinindu-se alimentele, banii lor să aducă mai puțin decât două-treisute la sută. Aceștia sunt cari dau împrumut pe dobândă de uzură, cari scornesc vești de războiu, sau se îmbogățesc din invențiile unor genii flămânzi. Aceștia sunt mai răi, decât tâlharii de pe drumul care a condus din Ierusalim în Ierihon.

Cei săraci, storși, șantajați, exploatați, cei cari trăiesc în mizerie formează grupul al doilea. Toți îi cunoaștem. Poate și noi suntem între aceștia. Ce se poate scrie despre acești nenorociți, când literatura întreagă n'ar putea fi destulă să descrie mizeria lor? Numai a-i plânge îi putem! Dar totuși, noi, cari suntem tot săraci ca ei, cari aparținem tot grupului lor, dar mai puțin suntem adânciți în mizerie, mai puțin exploatați de alții, să-i luăm în apărare. Aceasta va fi cea mai bună cale, ca și noi să ne ridicăm învingător, de-asupra mizeriei noastre. Să-i ajutorăm cât și cum putem, pentru că Isus bogat răsplătește pe servitorii Lui, cari îi împlinesc poruncile. Și El ne-a poruncit: „Pasă de fă și tu așisderea!” — ca Samarineanul.)

Dr. Irina Berinde

Prin școală la Dumnezeu.

Un grup de învățători din Cehoslovacia au vizitat Dumineca trecută orașul nostru. Intrebați de școlile și de soarta învățătorimii de acolo, au răspuns că la ei oricâți învățători ar fi, niciodată nu vor fi destul de mulți.

Imi închipui că nici o latură bună a poporului din țara învecinată, nu poate să fie atât de dureros simțită de noi, cași aceasta! Căci la noi, românului maramureșan, numai învățător și preot nu-i trebuie. Oricine este binevenit și binevăzut în sat, dar poporul nostru nu cere învățător și nu-i trebuie preot cu învățătură. Poporul din Cehoslovacia, cehi, ruși, români sau orice vor fi ei știu că azi bine nu poate să-i meargă în lume, numai acelui om a cărui minte este luminată de învățătură, și al căruia suflet este sfințit de o biserică dătătoare de viață.

Dar unde suntem noi de ei? Mergând de-alungul satelor din Maramureș, pe uliți vedem foarte mulți copii, dar la școală abia . . . și și dintre aceștia numai câțiva sunt români, ceilalți evrei sau unguri.

Ce însemnează aceasta altceva, decât că „nemeșul“ din Maramureș vrea să fie coada tuturor celorlalte nații, tocmai și azi când țara este a noastră a românilor.

Ce însemnează aceasta altceva, decât că vrem să tânjim și mai departe în neagra sărăcie, căci nu căutăm nici să scăpăm dintr'ânsa. Pentru că deși este adevărat că învăță-

tura nu-i mâncare, dar mintea luminată de învățătură află mai de curând mâncarea, decât cea rămasă în neștiință.

Peste câțiva ani, țara învecinată nu va avea nici un neștiutor de carte, iar noi — dacă va merge tot așa — vom ajunge coada cozilor, tuturor neamurilor din lume. Căci azi nici doar la negrii din Africa nu se pomeneste că din 24000 copii obligați la școală să urmeze numai 8000, (dintre cari de bună seama nu sunt mai mulți decât 2000 de români) cași la noi în Maramureș.

Dumnezeu par'că vrea să bată cu bâta pe acest popor, luându-i mai întâiu lumina minții, ca apoi să-l supună și la mai mari dureri, ca așa să înțeleagă ceiace a uitat:

că drumul omului trece prin școală la biserică și prin Biserică la Dumnezeu, și numai prin Dumnezeu la fericire și la bine.

Acest lucru trebuie să-l știe toată lumea, cei mici tot atât de bine cași ceice sunt puși să diriguiască treburile obștești.

Se apropie timpul alegerilor comunale, fiecare creștin este dator a vota cu acela despre care știe, că e credincios bun și că puterea primită nu o va risipi spre paguba comunei și a singuraticilor. Dacă nu știți cu cine să votați, puneți mâna pe inimă și aceea vă va spune, care dintre candidați trebuie să fie ales, Căci de multe ori ați pus în fruntea comunei oameni, cari cu puterea primită în urma votului vostru nici un bine n'au făcut, ci au adus ceartă și neînțelegeri între credincioși. Socotiți-vă, ca alesul vostru să fie adevărat creștin, nu numai cu vorba, dar și în inimă și ați ales bine.

De ce ?

De ce în unele părți din lume și în unele epoci e că o eflorescență de oameni alegeți? de sfinți chiar? Și de ce sfinții pot mai cu ușurință să înainteze pe drumul luminii? De unde găesc Ei putere ca trupurile lor de schivnici să se poată odihni într'un sghiab de piatră, sub o surpătură de stâncă ori de zid? N'aud glas de oameni, ci câte un țipăt prelungit de pasăre răătăcită sau pași fugari de animal sălbatec... Iar sufletul lor urcă mereu spre Domnul, negăsind decât acolo, la picioarele Lui împăcarea. Sf. Ioan Botezătorul părăsește pustietățile ca să se dea lumii jertfă înainte de Cel pe care îl premergea și îl vestia.

Francesco d'Assisi, coboară de pe cal, aruncându-și mantia-i bogată ca să sărute cu dragoste umilită mâna leprosului ce-i cerea pomană... Și și-a dăruit toate Francesco — ca din sărăcie să-l preamărească pe Domnul... Mica Bernagette Soubirous, din isprăvile ei copilărești își întoarce capul înfiorată spre Acea care se anunță printr'un văjăit de vânt...

Și iată atâtea și atâtea spre care se uită Domnul, își întinde mâna, își arată vrea...

Viață sufletească superioară n'a reușit numai individul singur să-și făurească prin inteligența mereu luminată de Duhul Sfânt, prin inima-i curată, prin voința-i tot mai oțelită. A mai fost cineva care i-a ușurat greutățile. A fost mama care nu numai că i-a apărut pruncia, apărându-l de rele, dar care a înțeles ca chiar în sânul ei să-l fie ca într'un templu.

Femeea însoțindu-se a înțeles că sufletul rodului îi este dăruit de Domnul.

Prin căsătorie Domnul îi dă în grijă un suflet. Atâtea luni de zile cât îi este sorocit ca să hrănească cu sângele ei trupul ce se alcătuește, trebuie să hrănească cu rouă din izvoarele sufletului scânteia divină.

Cu câtă grijă medicul se interesează de alimentarea mamei, de odihna, de munca ei și câte sfaturi prețioase nu-i dă ca să asigure rodului o dezvoltare cât mai fericită!

E probat științificește desăvârșita legătură trupească dintre mamă și copil înainte de naștere. De multe ori se vede pe trupul copilului câte o alunită în formă de stafidă,

de castană și atâtea alte semne „din naștere” care arată poftele de care a fost sbuciumată mama în timpul sarcinei. Câte persoane nu se grăbesc să ofere îndată mamei ceea — de obicei lucruri de mâncare — ce i se pare că dorește. Apoi medicul recomandă mamei liniște, evitarea supărărilor, a priveliștelor zguduitoare, asigurarea unui mediu cât mai plăcut. Dacă toate aceste obsesiuni ale mamei se întipăresc pe trupul copilului, ce nu se poate întipări în sufletul lui, în aceste prime începuturi de viață sufletească?

Dar o mamă creștină, cu multă sdrobire de inimă își dă seama încă de înjosierea în care e coborită scânteia divină intrupându-se. Ca o umbră de spurcăciune se alipește divinului păcatul strămoșesc — așa vrea dreptatea dumnezeiască. Prin urmare cât trebuie să lupte mama ca să se spiritalizeze, să se sfințească! Câtă curățenie sufletească trebuie să poarte o mamă nu numai înainte de căsătorie, cât mai apoi în timpul sarcinii! Ferice de aceea care e însoțită cu un om temător de Dumnezeu... și fericită ea însăși dacă știe să se apere de necurătenie. Femeea în timpul sarcinei ocolește tot ce i-ar putea atinge puritatea sufletească, prietenii frivole, petrecerile, balurile, cinematograful, teatrul cu scene ațățătoare, încurajătoare în viață sensuală, evitarea convorbirilor și lecturilor păcătoase.

Mama trebuie să trăiască într'o adevărată atmosferă ingerească și să ducă o viață cu adevărat monahială... *căci toată viața sufletească a mamei trece în sufletul copilului*... și sau îl turbură cu ape murdare s'au îl limpezește. Ce haruri poate chema asupra copilului ei o mamă sfântă! Cu ce ușurință își va zidi mai târziu copilul-om, sufletul! Să ne gândim numai la sfânta Ana, mama Sfintei Vergure Maria! Să ne gândim la Sfânta Elisabeta, mama sf. Ioan Botezătorul, la mama lui Francesco d'Assisi, a sfântului Bernard, a Ioanei d'Arc, a fetei Soubirous, la mamele tuturor sfinților și sfințelor, cele mai multe femei din sate, pioase, ascultătoare și cititoare a Sf. Evanghelii.

Legenda ne spune că Ioana, mama sfântului Dominic, întemeietorul Rozariului, în așteptarea nașterii copilului sta adesea în biserică, rugându-se cu mare dragoste. Ea se ruga chiar în biserică unde era îngropat trupul sf. Dominic de Silos... „Când un prelung fășiit de matasă o făcu să ridice ochii. Umbra protectorului bătrânii Castiliei se înăl-

țase sub bolți . . Sprijinit pe bastonu-i de aur sfântul de Silos cu mantia-i măreață ce râura pe lespezi, înaintă spre femeia cu mâinile în rugă: o binecuvântă și îi vesti că copilul așteptat care avea să-i poarte numele va fi un puternic restaurator al bisericii, apoi peri în întunecimea bisericii în care nu mai lumina nimic decât cele șapte lămpi mărunțele ce figurează în fața altarului, cele șapte spirite ale lui Dumnezeu.”

*

Nu se poate pune un fond de viață superioară sufletească în temeiul alcătuirii copilului decât prtn voința neînfrânată a mamei de a se spiritualiza. Numai așa ea va putea da țării oameni cinstiți, oameni de jerfă, oameni statornici în vrerea și realizarea faptelor mari, numai așa va putea da și sfinți.

O. C.

Cu mari solemnități a fost introdus în noua parohie Ploiești cel dintâi paroh român gr. cat., Părintele **Alexandru Oltean**. Se vede, că credincioșii bisericii noastre, răspândiți prin vechiul regat, nu stau cu mâinile în sân, ci se străduesc, ca acolo, unde numărul lor este suficient, să-și clădească loc de închinare și să organizeze parohii, Să dea Dzeu sfântul, ca credincio-

șii noștri împrăștiați prin toate orașele regatului vechiu, să nu rămână nicăiri fără preot de aceeaș credință, De alta parte credem, că cultul nostru fiind cunoscut de frații noștrii ortodocși mai de aproape, se va pune capăt prejudecăților, cari atât de des despărțesc frații de acelaș sânge.

De multe ori munca femeilor este desconsiderată din partea bărbaților. Un învățat german arată, că o femeie, într'o casă cu 2 camere și bucătărie, făcând curățenie, umblă o oră într'o zi, ce înseamnă 365 de ore într'un an. Presupunând, că o persoană pe jos parcurge într'o oră 5 Km., înseamnă, că o femeie într'un an numai dereticând în casă parcurge aproape 2000 Km.

Cu fiertul, — femeia stă în bucătărie 2 ore la zi, adeca la un an 728 ore, ce înseamnă, că din cele 12 luni ale anului femeia stă în bucătărie o lună întreagă. Și câte și mai câte griji are încă femeia, cu cârpitul hainelor, cu spălatul și călcatul, cu îngrijirea copiilor! Unde mai punem, că aceeaș femeie mai lucrează și la câmp, iar iarna este ocupată cu torsul și cu răsboiul! Să nu desconsiderăm dar munca femeii, care deși se pare ușoară, totus este de neprețuit.

Calendar săptămânal.

13 — 19 Noemvrie 1932.

- 13. Dumineca VIII. d. Inălț. sf. Cruci (Ev. Luca 10, 25.) Ioan Gură de aur † 407
- 14. Luni Ap. Filip † 81
- 15. Marți M. Gurie † 306
- 16. Mercuri Ev. Mateiu
- 17. Joi P. Grigorie † 270
- 18. Vineri M. Platon
- 19. Sâmbătă Pr. Avdie.

In ziua de 15 Noemvrie începe postul Crăciunului.